

100 szóban Budapest

2020

BEVEZETŐ

Bár még vége sincs, de már most biztos, hogy 2020 sokáig emlékezetes év marad. Talán soha nem csináltuk ennyire sokan hónapokig ugyanazt Budapesten, mint idén. Soha nem hiányzott úgy a város, hogy egyáltalán nem hagytuk el, és soha nem szerettünk volna ennyire hazajönni. Az idei év sok szempontból rendhagyó volt a 100 szóban Budapest pályázat életében, de talán az összes budapesti városlakónak is.

Több mint 2000 történet érkezett be idén, és ezek közül Boncsér Sára Luca, Szabó Benedek és Závada Péter választották ki a legjobb 100 írást. A történetek hol keserűek, hol megmósolyogtatók, de mindenképp őszinték, és a mi Budapestünkről szólnak. Kicsit megidézik ennek a furcsa évnek a hangulatát.

A történetek mellett az illusztrációk is bekerültek a kiskönyvekbe, és a POKET jóvoltából számos helyen kaphatóak a városban. Hiszen számunkra a legfontosabb az, hogy minél többen olvassanak a pesti zombikról, a mezítlábas kisfiúról a Kelenföldi pályaudvaron vagy a rejtélyes pozsonyi úti feketeopál-tolvajról.

Magyarországon a pályázatot a Mindspace csapata szervezi, akik a chilei Plagio csapatától vették át az ötletet, mert hisznek abban, hogy ezek a történetek közelebb hozzák egymáshoz az olvasókat. Hálával tartozunk Budapest Főváros Önkormányzatának, hiszen már hetedik éve együttműködő partnereink, és nélkülük ez a kiskönyv sem születhetett volna meg.

Most pedig jó olvasást nektek!

Illusztráció

Biacsics Renáta / Renya

A JOHANNÁK

Maksai Kinga

Egy neves budapesti kórház csecsemős nővére, L. Rita hiába szeretett volna mindennél jobban kisbabát, nem született saját gyereke. A szeretet azonban utat talált magának: a nővér második nevet adott egynémely kislánynak. Míg az anyuka pihegett, ő segített kitölteni az anyakönyvet. Egyre szaporodtak a Johannák (így keresztelte el mindegyiküket). Az anyukák betudták a dolgot a fáradtságnak, az apukák azt hitték, a feleségük hóbortja, de nem bánták. 1993-ban azonban egy újságíró a történet nyomába eredt. Meg is találta az idős nővért, és a Johannák közül is huszonhatot, sőt találkozót is szervezett nekik. Az eseményen készült fotón a nővér a Johannák gyűrűjében mosolyog.

ÖNTUDAT

Dr. Karácsony Tamás

A Kazinczy utca 23. előtt, tisztességes kispolgári életet élő bazalt kőkocka véletlenül kimozdult a helyéről. Egy ideges kéz magával ragadta. A Kossuth Lajos utcában meglóbálták. Egy hirtelen, erőteljes mozdulat által az első emelet magasságáig repült. Benézett özvegy Kuzmicsné konyhájának ablakán. A krumplifőzelék felforrt. A Semmelweis utca sarkán, egy rendőrségi pajzson megpattanva a számára ismerős földre huppant. Kizökkentve átmeneti nyugalmából, sorsa ismét fölfelé ívelt. Lövedékek jöttek szembe. Csevegni nem volt idejük. Az újabb szorításból már elege lett, megmakacsolta magát, és irányt változtatott. A tüntetők közé keveredett járókelő feje mellett elsuhanva, az Erzsébet hídról a Dunába ugrott. Ennyi történelmi szerep is megterhelő.

A KLAUZÁL UTCAI ÓRA TITKA

Hornok Nikolett

A Klauzál utcai órásnál kiakasztott óra egy nap kétszer mutatott pontos időt. Reggel és este hét óra ötven perckor. A nem környékbeli lakosok mindig megszaporázták lépteiket munkába menet. Eleinte furcsállottam, hogy miért egy álló órával hirdeti magát a tulajdonos. Ennek ellenére mindenki szerette az öreg órást, és az üzlet előtt haladva mindig hangosan beköszöntek az arra járók. Egy hétfői napon fekete zászlóra lettem figyelmes. Az óra kilencet mutatott. A pult mögött álló fiatal fiútól érdeklődtem, mi történt. „Apám csendben hagyott el bennünket tegnap este. Az óra eddig elsősülött fiának születési idejét mutatta, mely a mai naptól lányom születését jelzi.”

A RETTENTHETLEN

Molnár Gábor

Anti bácsi, teljes nevén Zsiboviczky Antal József nyugalmazott lövész dandártábornok környezetéhez képest felettebb nyugodtan követte az orosz front közeledését. Kispesti kertés háza az egész háború alatt, de különösen az ellenséges csapatok szeptemberi betörésétől a kitartó meggyőződés és a töretlen hit központja volt. Anti bácsi minden károkozó, gyáva híresztelést végtelen flegmasággal söpört le az asztalról. Álláspontját, melyet az első háborúban szerzett, elévülhetetlen érdemei és tapasztalata támasztott alá, semmilyen borús feltételezés, kiábrándult fantazmagória nem ingathatta meg. Szomszédai novemberben hozták a szörnyű hírt, miszerint az oroszok már Monor térségében járnak. Ekkor így kiáltott: „Akkor itt valamit tenni kell!” – majd ásott egy lövészárkot a kertben.

BÉLYEG NÉLKÜL

Mató Zsófia

A vaskos albumba ragasztott fülecskék tartották az utazós képeket, némelyik fotó hiányzott. Gréti értetlenkedett, miért nem vigyáztak ezekre jobban. Egy szikár férfi és az évek alatt egyre teltebb nő: a nagybátyja, Zoli és nagynénje, Éva. Nem született gyerekük, mintha mindig oda lett volna komponálva ez a hiány kettejük köré. Gréti budapesti épületképeket keresett egy beadandóhoz, főleg a '70-es évekből. Fél órája lapozgatott hiába, végül egy borítékot talált becsúsztatva a doboz aljára. „Jonas Szabó, Wiesnergasse 4, Wien.” 9 pesti látkép, mindegyik hátulján egy-egy szó. A kirakósból összeolvasta: „Találkozunk a Tabánon, velem lesz egy bőrönd. Szeretlek. Éva” A borítékra nem került bélyeg.

A REPÜLÉSRŐL

Balaton Dalma

Papagáj Bubi egy vaskos pénztárcát talált. Azt gondolta, visszaadja a gazdájának, de csak pénz volt benne. Úgy döntött, bemegy a belvárosba. Kávézni, szökőkutak mellett sétafikálni, jó mozifilmet nézni, fagyaltozni. Mikor ezekkel megvolt, kürtőskalácsot csipegetve felült a Deákon az óriáskerékre, mert habár rettegett a mélytől, látni akarta a fővárost felülről. Be is fizette a pénzt (már szinte elfogyott). Nem baj, a látvány mindent megér! Elindult a nagy szerkezet, és Papagáj Bubi idegesen mosolygott. A lemenő nap megcsillant a házak, templomok, hidak tetején, a Dunán. Ekkor a fülke ablaka kinyílt. Nem is olyan félelmetes, gondolta Bubi, és kiugrott rajta. Életében először repült.

KI SEGÍT KINEK?

Németh Judit

Két éve láttam egy embert a Lánchíd tetejéről a Dunába ugrani. Ekkor határoztam el, hogy tenni szeretnék valamit. Találtam egy Facebook-csoportot, ahol önkéntesek buzdították egymást, hogy sétáljanak hidak környékén, és szólítsanak meg magányosan álldogálókat, hátha így megelőzhető a tragédia. Az ötleten felbuzdulva, fogtam magam, és kimentem a Lánchídra. Másfél óra után csalódottan indultam hazafelé, mert senkit nem találtam, aki nek segíthettem volna. Útközben egy lány kért tőlem cigit, váltottam vele pár szót, amíg leértünk a Széchenyi térre. Hazaérve a Facebook-csoportban egy új bejegyzés fogadott: „Ma megmentettem egy lányt: kértem tőle egy cigit, majd óvatosan lekísértem a hídról a Széchenyire.”

A VÍZFORRALÓ

Somogyi Sára Zsófia

Tinderen láttalak, és tetszettél nagyon. Nem szoktam írni fiúknak. De a hajad göndör, és még a vízforralónk is pontosan ugyanolyan, 0,75-ös fehér Sencor narancssárga virágokkal. Erre fel is hívtam a figyelmedet, aztán már ott voltunk a Ráckertben, és minden embert kibeszéltünk, aki azon a céges bulin ült. Amikor észrevettek, szerelmesnek tettük magunk és sután lesmároltál. Iszonyatosan rossz volt. Aznap éjjel kimásztunk egy bérház tetejére, és fekvé néztük az eget. Aztán pár hónapig még gyakran csókolóztunk nagyon sokat. Mindig nevettünk, hogy hogy lehet valami ennyire szörnyű.

A SZÁJAK LÁNCA

Koman Attila

Máté mesélte, hogy Rajmit azért nem vették fel, mert az utolsó rostán benyögte, hogy a Mi Hazánkra szavazott. Mikor utánakérdeztem, Péter mondta, hogy Máté csúsztatott, mert ő tudja Flóritól, hogy Rajmi azt mondta, hogy a Jobbikra szavazott, ami azóta, ugye, néppártosodott. Flóri meg azt mesélte, hogy ő Petrától hallotta, hogy Dóra a rakparton hosszan ecsetelte az Istvánkától hallottakat, miszerint Rajmit azért nem vették fel, mert a Fideszre szavazott. Dórát egy cigi közben elkaptam, és helyreigazított, hogy ő Feritől hallotta és nem Istvánkától, hogy Rajmi Gyurcsányra szavazott, ezért vágták el. Végül megismertem Rajmit, aki elmondta, hogy soha életében nem szavazott még.

Illusztráció
Moroncsik Ádám

HÉTKÖZNAPI TÖRTÉNET

Geréb János

Tegnap a Krisztina körúton egy vámpír és egy zombi összeveszett, és meg is harapták egymást. A vámpír zombi lett, a zombi vámpír. Így ez senkinek sem tűnt fel...

HANGTALAN SZÉPSÉG

Hevér Kitti

A járdán heverő, kutyaszarra esett, száráról szakadt virág. Két apja fasza közti nevetés a túloldalon. A dudáló troli-buszokat elnyomó gyerekzsivaj. A kutya öröme a gazdája láttán a bolt előtt, miután nekem senki sem köszönt vissza, mikor eltettem a bevásárlókosarat. Az én Budapestem csak ott létezik, amire senki sem figyel többé oda. A hangtalan szépség a gyomorforgató köpködések helyett egy megvakult város pompás homlokzatai között. Az őszi levelek megcsilánása az autók kipufogófüstjében, az ismerős idegenek megfáradt arcán lévő otthon. A ritkuló csend a zaj mögött. Egy félénk asszony, aki meg meri súgni a titkait a városligeti padokon. És én csak hallgatom.

TITKOS SZÖVETSÉG

Thuróczy Flóra Anna

Izgatottan rohantam be mindig a spájzba, hogy ott van-e. Sosem okozott csalódást. A nagymamám a barna játék kassza felső fiókjába rejtette hétfőnként a barna zacskós 3-Bit csokit, miután hajnalban bevásárolt a Szent István körúti Rothschild üzletben. A spájz alsó polcán stócban heverték egymáson a recsegős bolti zacskók. Felette pedig az a bizonyos játék kassza. A mi titkos helyünk. A fiók egyik oldalán a finom csokihalom, a másik oldalán pedig a – dugiban adott – zöld, papír 200-as fémjelezte a szövetségünket. Ma már Rossmann áll a sarki bolt helyén, és a 3-Bit csokinak sincs olyan bűnös íze, mint 10 évvel ezelőtt.

NAGYANYÁM KERTJE

Nemes Anna

Tegnap éjjel a Margit utca 9-nél történt valami nagyon furcsa. Résnyire nyitva hagyták a kaput. Fény alig szűrődött ki, de nem a bérház szagát éreztem, hanem lángosillatot. És mintha azt hallottam volna, hogy valaki szódát tölt odabent. Továbbmentem, a sarokról aztán mégis visszafordultam. Benyitottam a kapun, és annak ellenére, hogy mindössze egy lépést tettem, hirtelen a nagyanyám kertjében voltam. Vidéken. Ott volt ő is, éppen szörpöt csinált. Leültem, tett elém egy sajtos-tejfölös lángost. Másnap reggel alig tudtam levakarni a kabátomról a rászáradt tejfölt. Munkába menet benéztem a Margit utca 9. udvarára. Üres volt. Csak egy markoló állt bent.

A MAMA, HA ÉLNE

Kulcsár Niki

A mama biztos mindig a vonaton ülne, és felém robogna kockás tweedzakójában és stewardesskalapjában. Rózsavíz illatú lenne, magas, sudár, mosolygós szemű, ezüstösen csillogó hajú. Mint egy igazi tündér. Olvasott lenne, tájékozott, mindig két új baráttal penderülne ki a Nyugati pályaudvarról. Szatmári töltött káposztát hozna, Nemtudom szilvát és egy kis üveg kerítésszagató pálinkát. Cinkosom lenne, elszöknénk együtt a világ elől – mondjuk – a Sarki Fűszeresbe. Órákig csak beszélgetnénk, és közben azt figyelném, ahogy a mama kacérkodni kezd a pincér fiúval az újlipóti napsütésben. Na, de mama! – szólnék rá zavarba jövősen. Ő pedig széles mosollyal odavetné: TMAranyom, hát egyszer élünk!TM

ÉLETKOR

Dizseri Barnabás

Tegnap a Déli aluljárójában a ruhaárusnál tükör helyett a kíméletlen valósággal szembesültem. Árucseré miatt mentem a kasszához, amikor a pénztárosnő, aki nem tudott kiigazodni a számláimon, ezekkel a szavakkal kért segítséget telefonon: „Itt van egy nagyon idős néni, akinek valami gondja van.” Kétségtelenül rólam beszélt, mert senki nem állt mögöttem. Fájt is meg nem is a durva igazság. Eddig szorgalmasan felmutattam az 53-as buszon a bérletemet. Lehet, hogy felesleges volt?

GYÁSZ

Sarkadi Zsolt

Szombaton, 102 éves korában elhunyt Horváth Géza, az utolsó magyar villamosszelídítő. VIII. kerületi otthonában, családja körében érte a halál. Horváth 1935-ben, a Kratochwill János Villamosidomár Szakmunkásképző elvégzése után állt munkába a Budapest Székesfővárosi Közlekedési Részvénytársaság Határ úti Villamosszelídítő Központjánál. Kezdetben a kijelölt megállóhelyeken megállásra és a menetrendek betartására idomította a villamosokat, az ötvenes években azonban már ő irányította az utolsó magyar vadvillamosok befogását a Kiskunságon. Élményeiről részletesen is beszámolt a Friderikusz-show egyik 1992-es adásában, ahol élesen kikelt az újabban használt háziasított, tenyésztett villamosok ellen, azt mondta, „ezekben semmi nagyság, semmi elegancia, semmi szépség nincsen”. Horváthot a BKK saját halottjának tekinti.

Illusztráció

Herbszt László

A TUDÁS NÉHA ÁTOK

Kaprinyák Dóra

Budapesttel én amolyan se vele, se nélküle kapcsolatban vagyok. A saját félelmeim gátolnak meg abban, hogy csak úgy beruccanjak a városba, pedig egy köpésre lakom tőle. Viszont ha egyszer bementem, elég csak a belvárosban egy utcácskán végigsétálnom, hogy többet ne akarjak hazamenni. Egy nap ugyanígy mászkáltam a Nyugati előtt, mikor egy nem tudom eldönteni, hogy részeg vagy elmebajos, vagy egyéb tudatmódosítás alatt álló egyén elkiáltotta magát: „Aki tudja Kolumbusz három hajójának a nevét, azt leszopom!” Én akkoriban szende gimisként megszeppenten mormoltam magam elé: Santa Maria, Nina, Pinta. De megállni nem merem, inkább elsiettem.

MI KELL A BOLDOGSÁGHOZ?

Tarja Kauppinen

Mindig irigyeltem az Arankákat, mert volt szemétdombjuk. Nem volt viszont kerítésük, és ezért is irigyeltem őket, künn játszhattak egész nap a Soroksári úti rendezőpályaudvar mögötti, gazos placcon, nem szólt rájuk senki, hogy menni kell tanulni vagy fürdeni, vagy vacsorázni. Nekem bezzeg mindjárt haza kellett sietnem tanítás után, és leülni a zongorához. Aztán jöhetett az az átkozott szolfézs, a gyakorlás, a korrepetálás. Sóvárogva gondoltam Arankára, akinek az anyukája keresztet rajzolt mindig, amikor aláírta a legújabb intőjét, mert mivelünk szemben őnekik mindenük megvolt, ami csak kell a boldogsághoz, még szemétdombjuk is.

BALASSA UTCA 6.

J. Hahn Zsuzsanna

Mire befordultak az utcába, Endrének már támogatnia kellett a lányt. Legszívesebben megóvta volna menyasszonyát ettől a megrázkódtatástól. Megkérdezte, biztosan tovább szeretne-e menni, mire a lány eltökélten bólintott. Évek óta gyűjtötte magában az erőt, hogy képes legyen idejönni. Megálltak a Moravcsik-féle Elme- és Idegkórtani Klinika épülete előtt, némán nézték a falat. Ezen a falon túl volt a rendelő, amelyben egykor a lány apja dolgozott. Az orvos, pszichoanalitikus, novellista, drámaíró, zenekritikus, morfinista, paranoiás, gyilkos, öngyilkos. Amikor a kerítésen át benézett az udvarba, ahol jelöletlen helyen földelték el apja agyvelejét, szívét és máját, Brenner Olga arcán patakozottak a könnyek.

SZAXOFONOS RUDI

Katalin Kulcsár

Rudinak még az NDK-ban volt menő zenekara. Aztán hangszerkölcsönzőt nyitott, és szaxofonórákból élt. Jött a válság, járta a világot, és kikötött nálunk a kempingben. Mogorva ember volt. Az egykori Petőfi Csarnokba járt, a bolhapiacra, az ott vásárolt órákat eladta a német e-Bayen. Egyszer valaki ráismert a korábban ellopott órájára, a gravírozás alapján. Lett balhé. Összeesküvés-történeteket olvasott; fantáziált helyekről, ahol nincs demokrácia. Minden évben más favoritot választott: Kuba, Ashram, India, Oroszország. Magyarul alig tudott. Mikor elege lett a kempingből, Kisújszálláson bérelt parasztházat. A helység nevét sosem tanulta meg kimondani. Esténként egy dunai sétahajón szaxofonozott a vendégeknek. Egyedül olyankor láttam boldognak.

HUNDERTWASSER

Angyal Szabolcs

XVI. kerület, kertváros. A ház, ami előtt állok, inkább dzsungeles, mint kertés. A meglepetés akkor ér, amikor meglátom a fák között az épületet: girbegurba falak, színes vakolat, eltérő méretű ablakok. Egy tiri-tarka ruhás hölgy nyit ajtót, festékes kezét a kötényébe törli. – Kézcsókom! A szobainasért jöttem. – Mindjárt lepakolok róla, addig jöjjön be! Bent szinte egy tér az egész, szinteltolósos helyiségekkel, narancs, kék és piros falakkal. Minden tele apró szobrokkal, növényekkel. – Hundertwasser-hatás? – kérdezem. – Á, dehogy Hundertwasser! Tüzes wasser! Túl sok kisüstit adtam a mestereknek, és ez lett a vége. Most próbálom kihozni belőle a legjobbat.

1938. „FÍNOM, ÚRI HÁZNÁL”

Angerer Adrienne

1938 áprilisában történt, egy illatos szombat délutánon. Lali, a szobafestő iparos fia megállt dr. Solty Lajos nyugalmazott székesfővárosi tanácsnok pasaréti villája előtt. A kezében lévő tulipáncsokor megremegett. Katónak hozta, a tanácsnok úr lányának... Pechére Magdus nyitott ajtót, Kató pártában maradt nővére. Szúrós tekintetét végigfuttatta az iparos pimaszul jóképű, léhűtő fián, aki nem átalott a kor idoljára, Jávor Pálra hasonlítani. A házból zeneszó hallatszott... Lali megköszöri a torkát: „Á, Liszt-rapszódia...!” Mire Magdus megvetően: „Nahát, hogy maga milyen művelt! Nem is gondoltam volna!” Lalinak föltolult a vér a fejébe, és visszavágott: „Még el is zongorázom magának! Ha ugyan van zongorájuk...”

NEKROLÓG

Spielmann Gábor

Egy ikon volt. Valódi, kompromisszumok nélküli karakter. És mint ilyen, természetesen megosztó. Persze, hogy ne legyen megosztó az, aki ki meri mondani azt, amit más nem. Sokunkat elgondolkodtatott, megnevettetett, és gyakran meg is lepett. Egy biztos. Nem lehetett nem odafigyelni rá. Persze szégyenlősen és félszegen, szinte lopva figyeltük cselekedeteit és mondandóját. Ő senkit sem ismert, de mindenki ismerte őt. De tényleg ismertük? Valódi élettörténete talán örökre a homályba vész. Hiányozni fogsz. A „Rohadtkurvaanyázós-bá-csit” a BKK saját halottjának tekinti.

ÉLETÜK LEGSZEBB NAPJAI

Haász János

Apa reggel kinézett örökpanorámás gellérthegy lakásunk ablakán, sóhajtott, és elindult. Anyu reggel kinézett örökpanorámás gellérthegy lakásunk ablakán, sóhajtott, és elindult. Én bepakoltam az iskolatáskámba, sóhajtottam, és elindultam. Egyszerre buktunk le. Apámat hiába keresték a munkahelyén, anyámat hiába keresték a munkahelyén, amikor, a sulibezárás napján, eltörtem a bokámat. Apámat a Covid első napjaiban leépítették, miután a külföldi gyáraik leálltak. Anyut a Covid első napjaiban leépítették, miután a külföldi turisták eltűntek. Mindketten azt kamuzták, hogy dolgozni járnak. Közben villamosozgattak, trolizgattak, buszozgattak, nézelődtek a városban, mint a turisták, kész csoda, hogy sosem futottak össze. Ezek voltak életük legszebb napjai, mondták utólag.

A BÁRÁNYOK HALLGATNAK

Gáthy Ella

Simon egy budai társasház magasföldszinti lakásában élt öreg pulijával. A lakás kicsi volt, de tartozott hozzá egy erkély, amely a közös udvar fölé magasodott. A gyepet felváltva gondozták a lakók, kivéve Simont, aki ki nem állhatta a fűnyíró hangos zúgását. Simont többször felszólították, hogy vegyen részt a fűnyírásban, de mindig talált valami kifogást. Végül a lakók megfenyegették, hogyha nem vesz részt a munkában, panaszt tesznek ellene. Simon másnap vidékre utazott, és két báránnyal tért haza. Sötétedéskor az öreg puli a lakáson át az udvarra terelte őket. Az állatok komótosan legeltek, Simon pedig büszke volt, hogy milyen halk fűnyírót sikerült beszereznie.

Illusztráció

Lobot Balázs

TERASZ

Keszthelyi Nándor

Az intézeti fiút, akárhányszor libegőztek a Zugligetben, csak az érdekelte, milyen lehet abban a házban élni, aminek hatalmas teraszától – sose látott kint senkit – alig húsz méterre surrognak el az ülések. Ő naphosszat onnan nézné a székeket, integetne az utasoknak. A csengetésre középkorú asszony nyit ajtót, ő hebegve bemutatkozik, és elmondja, mi járatban. A nőt a zavartan toporgó kiskamasz a fiára emlékezteti, aki a német apját választotta a váláskor. – Gyere! Elnézi a fiút, ahogy a teraszon integet. Mikor az megunja, s elköszön, cetlit nyom a kezébe. „Hívj fel, ha megint libegőztök! Amikor ideérsz, majd én intek neked.”

KÖDÖS MÚLT

Kátai Zsolt

Télen szerettem menni igazán. A sűrű párafelhő megült a kinti medencék felett, csak sejteni lehetett, kikkel rejtőzködünk nyakig a vízben. Nagypapám szeretette meg velem a Széchenyit. Egy zord, hideg napon idős, sportosan vékony hölgyre figyeltem fel a szökőkút mellett. Ott tornázott a zúzmárás kövezeten, fürdőruhás alakja kísértetiesen hatott a gőz homályában. Több évtized eltelt azóta, de ha merengve belefeledkezem a ködfüggöny lebbenéseibe, ma is látom tornázó, szikár alakját. Nagypapát soha, de a néni ma is feltűnik, fáradhatatlanul. Vajon ők látnak minket, onnan a túloldalról, gomolygó ködben megbújókat?

KONDOLEÁLUNK

Gulya István

– Ide figyelj, kisfiam – mondta apa az ötéves Zolikának. – Elmegyünk nagymamához, és kondoleálunk. – Az micsoda? – kérdezte a gyerek. – Kifejezzük az együttérzésünket és szeretetünket ezen a különleges napon. Ilyenkor azt mondják: őszinte részvétem. Megjegyezted? Nagymamáék a Dugonics utcában laktak. A gyászolók nemrég értek vissza a Kerepesi temetőből, halkán beszélgettek. Zolika orrát süteményillat csapta meg, amikor beléptek. Kabátban az étkezőasztalhoz szaladt. – Fiam, mit kell ilyenkor mondani? – figyelmeztette apja. Mindenki Zolikára figyelt. A kisleány eszébe jutott a szeretet, és hogy ez fontos nap. Szabad kezét kinyújtotta nagymamának, és az általa legjelentősebbnek tartott ünneplés szót mondta: „Gratulálok!”

AZ UTOLSÓ POFON

Tóth Mónika

Ha nem huszonnégy éves lett volna, és már egy ideje magasabb, erősebb, mint a pár éve megrokkant apja, minden másként történt volna. Nem számított a pofonra. Hátrébb lépett. Holnap elköltözöm, ennyit tudott kinyögni, hátat fordított és kiment a szobából. Másnap összeszedte a holmijait, beköltözött barátja üresen álló budafoki lakásába a Névtelen utcába. Hetekkel a költözés után az anyja hívta a munkahelyén, csak ott tudta. – Jó, nem jössz haza, Kisfi-am, de azt sem tudom, hova költöztél. – Tudni akarod? A Névtelen utcába. Anyja elakadt szavából érezte, hogy a Névtelen utca végleg közénk állt. Sose tudták meg, hogy nem pimaszságnak szánta.

MAJD LEGKÖZELEBB

Papp Ákos

A Lánchídon sétált, amikor szívrohamot kapott és meghalt. Elindult az Alagúton, miközben lepergett előtte minden, pont úgy, ahogy olvasta. Mikor visszapillantott, még látta, nyomogatják a mellkasát, mégis továbbment. A kapunál nagy nyüzsgés fogadta. Mivel nem szeretett tolakodni, így hátrahúzódott. Régebben mondogatták, lehetne életrevalóbb, de a boltban is előreengedett másokat. Türelmesen várakozott, neki elég, ha a végén sorra kerül. Estefelé kiraktak egy „Megtelt” feliratú táblát. Majd legközelebb, szólt egy angyalszerű lény. Nem lehetne? Nem! Na, ez az én formám, és visszafordult. Amikor elmesélte halálélményét, erről az utolsó részből mélyen hallgatott, úgy érezte, elbénázta. Így csak annyit mondott, visszajöttem, szeretek erre sétálni.

A SZENESEMBER

Szilasi Katalin

A Hegedű utca rövid és szűk. Sötét kapualjak, zárt ablakok, pállott öregszag. Többnyire csönd van, csak a Teréz-templom harangja hallik időnként. Az egyik épület alatt egykor szenes-pince „üzemelt”, széncsúzdával, szenesemberrel. A gyerekek iskolából hazafelé be-bekiabáltak az ablakán: – Szenes Gazsi fekete, mint az ördög feneké! Aztán bevezették a gázt, a szenes-pince „bezárt”. Gazsi megnősült, elvált, hajléktalan lett. Egy nap beköltözött a szenespincébe. Jó az hideg ellen, meleg ellen, utálkozó szemek ellen. Egy házbeli asszony karácsony estéjén töltött káposztát rakott egy lábaskába. A pinceablakhoz ment: – Emlékszik rám, Gazsi? Nem? Pedig hányszor bekiabáltam gyerekkoromban. Na, egye, míg meleg!

AHOL A FALRÓL LÓGNAK LE AZ ANYÁÉK

Pataki Anett

A Kispál Teremőr című számáról mindig egy olyan dédapám jut eszembe, akit nem ismertem. Nagy ember volt a faluban, mert öreg korára sutba vágta a gumicsizmát, és eladta a lovait. Már nem a földeken dolgozott, hanem a fővárosban. Reggel elment a hajnali vonattal, este meg hazajött. Őrizte a Nemzeti Múzeum kincseit, amiket sosem látott senki a faluban. Néha elcsent egy brosúrát, és azt mutogatta a kocsmában. De amikor a dédanyámhoz hajolt, hogy elmondja, milyen szép Munkácsy ecsetvezetése – a tárlatvezető után szabadon –, az azt mondta neki, aludjék most má' kend, mer' a tik nem eteté meg magát.

A BALERINA

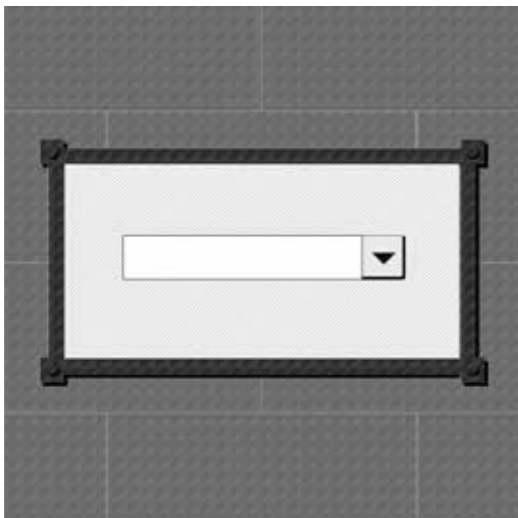
Konkoly Ramóna

A Lánchíd korlátján állt. A szél játszott a selyemmel. Balletcipője kissé viseltes volt, hordozta az emlékeket. A fotós a budai panorámával együtt örökítette meg a balerinát. Légyesen mozgott. A járókelők meg-megálltak pár pillanatra, majd továbbmentek. Kivéve két idős hölgyet. – Julikám, mi is ilyen szemtelenül csinosak voltunk régen. – Most meg, mint két fonnyadt krumpli. A balerina magasra nyújtotta a lábát, a levegőben pimaszul spárgázott. – Régen ezt is meg tudtuk ám csinálni. – Pláne, ha szükség is volt rá – kuncogtak. – Nemhiába szeretett belénk a Pista meg a Gyula. – Nem bizony, Isten nyugosztalja őket.

ÖNKRITIKA

Vajda Gyula

A 133-as buszon zötyögtem, az ablaknál bámultam kifelé. Nézttem, ahogy az Erzsébet híd kábelei felszeletelik a panorámát, és a rohanó képkockákon a nap ráfékszik a budai hegyekre. Hangos, zavarodott beszédre lettem figyelmes. – Undorító féreg vagyok, egy utolsó senkiházi! – Egy pasas fortzogott a saját mérgében. Az emberek átalakultak. Csukott szemekkel és süket fülekkel utaztam inntől kezdve. Úgy éreztem, hogy egyedül én figyelek, és próbálom megérteni a zavart. A kétségbeesett tag egyre jobban kifordult magából. „Utálom magam, egy rohadt szar ember vagyok! Ekkor egy öreg férfi odafordult hozzá, és így szólt: – Uram, örüljön! Magának legalább van önkritikája!”

Illusztráció
Háznagy Gáspár

ÁTNEVEZÉS

Tóth Mónika

Szólhatna az utcanévadás azokról, akiké a város. A sok József Attiláról, Kossuth Lajosról, Széchenyiről, Petőfi Sándorról, és a legkülönfélébb szentekről elnevezett közterületnevek helyett lehetne Fut, aki nem rest rakpart, Csikorgó villamos körtér, Lépdeljünk szabadon korzó, Ülj le mellém tér, Bringások körútja, Megbúvó kiskert köz, Szerelmesek sétánya, Veszélyben lévő fasor, Délutáni dugó sugárút, Vacogó kocogók allé. Soha többet nem kéne átnevezni utcákat Szent Lászlóról Mautnerre, aztán vissza Szent Lászlóra. Andrássyról Népköztársaságra, aztán vissza, épp, ahogy a szél fúj. Csak ha megváltozna az uralkodó szélirány, és nem a Vár irányából fújna többé, akkor talán lehetne még Megváltozott szélirány dűlő.

15 PERC HÍRNÉV

Berei László

Nekem egyszer azt mondta valaki, hogy aki nem hiszi el, hogy művész, az nem is lesz az soha. Kovács Ágoston sem hitte el. Apja mindig mondta, hogy csak egy tisztességes munka ér valamit az életben, úgyhogy géplakatos lett. Nem tanult meg festeni. 30 évet ledolgozott, nem ivott, nem csalta az asszonyt. De az élet megviselte, így aztán Ágoston egyszer vett cián színű festéket, és mivel más nem jutott eszébe, egy másfél méteres kék falloszt festett a Blaha Lujza téri aluljáró falára. Azóta is ott van, akár a Sixtus-kápolna mennyezete. Hirdeti, hogy 15 perc hírnév mindenkinek jár.

BODOBÁCS A VÁROSBAN

Tim Mariann

A megállóhoz vezető úton három bodobácsot szedett össze a kisebbik fiam, majd a HÉV-en óvatosan a nadrágsebembe gyömösölte őket. Szabadnap volt, útirányba vettük a Margitszigetet. Utazni nagy kaland, sose hinnéd, kisgyerekekkel milyen vadregényes élmény. A Margit hídnál nem akarózkodt leszállnunk, mentünk tovább az alagút mélyébe, a Batthyány-metróig. Csak előbb le kellett győznünk a mozgólépcső tetején kerekedett félelmünket. Tétováztunk a magasban, mikor nagyszoknyás néni sietett a megmentésünkre, kézen fogta Marcit, míg én Robival a karomban egyensúlyoztam, a futószalagot markolászva. Épp leszálltunk a metróról, mikor a néni meghúzta a hajamat: „Csak egy bodobács...”, – mondta, de a szavába vágtam: „Köszönjük, velünk van!”

AMIKOR HELYÉRE KERÜLNEK A DOLGOK

Ambrus Zoltán

Hazatérve az egyéves új-zélandi ösztöndíjamról, Dunedinből (helyiek úgy mondják: dánídön), úgy döntöttem, tekerek egyet a városban. Nyugodt, napsütötte szombat délután volt. Andrássyról rákanyarodva a Nagykörútra furcsa érzés kerített hatalmába. Miért ilyen figyelmesek az autósok? Miért mennek mind a belsőben? Egyszer csak belém hasított a felismerés! Idilli álomba csöppentem. Dedikált biciklisáv. A körúton. Az autók kontójára. Hol vagyok? Tanulmányaimból felsejlett Reitter Ferenc neve. Ő csatornát álmodott ide. Sikertelenül. Most pedig megkapták a bringások! Endorfinokkal és új reményekkel feltöltődve, boldogan tekerem, mígnem egyszer csak kikiabáltak egy autóból: „Húzzál a rakpartra, köcsög! Az is miattatok lett lezárva!” Hirtelen megnyugodtam. Itthon vagyok.

AZ ÍRÓ POHARA

Tordas Kati

Tercike a szomszédom. Itt lakik szemben, a másodikon. Ha becsöngetek hozzá, leültet, mesél. Például arról, hogy mikor fiatal volt, dolgozni jött Budapestre, egy budai villába, ahol hamar otthonra lelt. Háztartást vezetett, kertet ápolt és naplót is írt; meg gondozta a vendégeket, akik jöttek szépen sorban: Sarkadi, Aczél, Bernáth, Illyés, Csurka..., ámulva nézem a sok nevet. Tercike a minap becsöngetett. Kezében kristálypohár meg egy katonás betűkkel teleírt vonalas papírfüzet. „Neked hoztam ajándékba. A gazdámé volt, ahol lakunk, innen három házra. Író volt, talán ismered.” Csak állok a küszöbön, bámulom kezemben az újdonsült kincseket: Déry Tibor poharát és sárguló kéziratát, egy novellarészletet.

Illusztráció
Pernyész Dóra

FEKETE OPÁLÜVEG

Janecskó Katalin

Senki sem tudta, hova tűnnek a fekete opálüveg cégtáblák és a falakat díszítő csempék a pesti lépcsőházakból 1960 tavaszán. A Pozsonyi úton kezdődött, és a jelenség, mint egy járvány, terjedt. A rendőrség bottal ütötte a tolvaj banda nyomát. A nyomozás vezetésével megbízott rendőrt megütötte a guta, amikor fényes nappal csupaszították le az egyik ház falát. A kapitányság a saját halottjának nyilvánította. A temetési formaságok intézésével megbízott tizedesnek nem sok kedve volt a feladathoz. Gyorsan rábökött egy drága, de ünnepélyesnek tűnő táblára, véssék arra a nevet meg a dátumot. Nógrádi Endre sírkőkészítő kisiparos bólintott, és a pult alatt összedörzsölte a tenyerét.

ESERNYŐS LÁNY

Módra Ildikó

A prostituált egy novemberi esős napon tűnt el Harrer Pál utcai bérelt lakásából. A lakótársai szerint egy török kun-csaftjával szökött Hollandiába. Valójában ez történt: alkonnyodott, a nő sietve bedobált pár holmit a kezitáskájába, kesztyűt húzott, belebújt a magas sarkújába, esernyőjével egyensúlyozva végigbillegett a Kórház utca macskakövein, befordult a Fő térre, odaköszönt a borozgató Krúdynam, a sarkon egy pillanatra megtorpant, majd hirtelen mozdulattal föllépett a lányok közé. A kora esti lámpafény és az ónos eső bronzal vontá be a testét. Senki sem vette észre az ötödik szoboralakot, csak egy fáradt pincér az étteremből, ő is csak napokkal később.

AZ OLASZ AUTÓ

Kovács M. Veronika

Maximum hülyének néznek! – nevetett a lány, és leengedte az autó tetejét. A rakpart felett aranyszínben kelt fel a nap, a Dunán jégtáblák úsztak, a levegőnek kéményillata volt. Ültek a nyitott autóban, sapkában, sálban, és úgy nevettek, hogy még Pesten is hallották. „Utoljára!” – kurjantotta a lány a hajnali csendbe. A tűzpiros Alfa kilőtt velük. A piacig hangosan énekelték együtt az Adriánó Cselescsávóval az olasz slágereket. „A CD nem kell?” – kérdezte a vevő. „Nem, köszönöm. Az csak ebben szól jól” – felelte a lány csöndesen, és még egyszer, utoljára végigsimította a karosszériát.

EMLÉKTÁBLA

Pál-Kovács Zsolt

E házban élt és alkotott Magyar Jolán (Joli) 1939–, Budapest VII. kerületi ifjúsági bronzérmes rövidtávfutó, a Magyar Optikai Művek kétszeres kiváló dolgozója, önkéntes társadalmi ellenőr, munkásőr egységtörzs-munkatárs, gondnok és közös képviselő, a VII. kerületi nyugdíjas hagyományápoló népdalkör alapítója, az Árpád-házi Szent Orsolya-plébánia-templom világi munkatársa. Állította: Magyar Jolán (Joli) III. em. 2. Kérem hosszan csengetni! Szórolapot nem kérek!

A KISFIÚ ÁLMA

Rátonyiné Édes Ildikó

Szél borzolt a sörényébe. A Lánchíd kőoroszlánja megnyalta szája szélét, és nekiiramodott. 170 éve éhkoppon – mormolta. A Nyulak szigetén híre-hamva sem volt nyulaknak. Kacagva beállt a kocogók mögé. Mindenki rágyorsított. Elunta a körözést – irány a Nyúl utca! A Mammutnál rádöbbsent, hogy az idő visszaforog. A Nyúl utca névadói neszet fogva elillantak. Visszafordult. A Széna térnél rájött, hogy lóvá tették. Az Alagútban már derengett. A Clark Ádám téri rokonok látványa kővé dermedtette. Daruk vitték a túloldalra. A Roosevelten az apa a Lánchídról magyarázott. Csak a kislány látta, hogy a szél megborzolta az oroszlán sörényét.

SZÍV-VARÁZS

Szabó Erika

Egy terézvárosi, sokemeletes házban lakott egy öregasszony, aki folyton veszekedett a többi lakóval. Új emberek költöztek a második emeletre – egy kislány az anyukájával. – Miért kiabál a néni? – Mert nem szereti őt senki. A kislány festett egy nagy piros szívet színes virágokkal, és beleírta: Szeretlek, Vilma néni! Betették egy nagy borítékba, és begyömösölték az öregasszony levélszekrényébe. Délután összefutottak vele. A néni mintha visszamosolygott volna rájuk. Másnap viszonzta a köszönésüket. Harmadnap elfogadta meghívásukat teára. Negyednap bekopogtatott egy tál, illatozó pogácsával. Ötödnap elpanaszolta, hogy két hete elromlott a postaládája zárja, és azóta nem tud kivenni belőle semmit.

CSODA A KŐRENGETEGBEN

Ligetvári Ernőné

– Jöjjön gyorsan, Juditka, ilyet még nem látott! Három fiatal kis szobalány toporog az irodaajtóban. Irány a második emelet. Belépünk az apartmanba, semmi. – Nem ott, itt az erkélyen! Az erkély sarkában békésen ül a fészkén egy galamb. Költ. A három lány izgatottan, várakozó pillantásokkal néz rám! – Igazi csoda itt a pesti kőrengeteg közepén, ugye? – Istenem, mikor lehetett ez az erkély utoljára rendesen letakarítva, mondanám, aztán csak nézem ezeket a megilletődött kis nőket, némelyik picit gyereket nevel egyedül. Nézik a sors társukat, megértőn, szeretettel. Tényleg csodálatos, mondom, aztán leszólok a portának: „Két hétig ne adjátok ki a második emeleti apartmant. Beázott. Festeni kell.”

Illusztráció
Thury Lili

A ZUGLÓI MÁRVÁNY MENYASSZONY LEGENDÁJA

Szaniszló Krisztián

1919. Elmeséljem, mi történt abban a Thököly úti bérházban? A javasasszony jegyese, valami huszárhadnagy elment a nagy háborúba, a dámája pedig az erkélyen állva várta éjjel-nappal, tavasztól télig. Úgy hallotta, az ura elesett Isonzónál, átkot szórt magára, és menten kővé dermedt a balkonon. Ott lelte a lovastisztje a frontról hazatérve. 1959. Látod, amott egy szobor az erkélyen? Egy burzsuj gyáripáros leányáé, aki bánatában kivetette magát a teraszról, mert az apja a proli fiú szerelmét elhajtotta bakának a frontra. A mágnás gyászában befalaztatta az erkélyajtót, és ezt emelte emlékül márványból. 1912. Pápai Manó varrógépgyáros megrendelésére ajándékol lányának, Irénnek.

(A szobor Ligeti Miklós alkotása.)

EGYÜTTÉRZÉS

Dr. Marosi Lajos

Ezerkilencszázhetvennégy május reggelén tette kész, pályakezdő hajómérnökként munkába indultam albérletemből. A közelben állt meg a troli, azzal szoktam menni a villamosig. A Vörösmarty utca nyugodt volt, a lassú dsinnek már feltakarították, a rosszkedv elszállt, a kutyagumi még nem volt divatban. A megállóban hét utas álldogált. Egy fiatal nő minden átmenet nélkül felsikoltott és vitustáncba kezdett. Karjaival csapdosott, az arca görcsbe rándult. A várakozók egy része ijedten, más része szent borzadállyal húzódott félre együttérzésében. Én átrohantam a túloldalra a telefonfülkéhez. És leesett a tantusz. Az őrjöngő szoknyája alól kirepült egy veréb. Döbbenet állt az utca. Majd nekiállt a „beteget” cikizni.

A HÁZ

Dr. Szabóné Balogh Clarissa

Az utca az első, Petőfi Sándorról elnevezett utca volt Budapesten. 1956-ig még állt Petőfi udvar néven a hatalmas fekete épület. Lebontották, ma Léda névre keresztelt modern ház áll helyette. A házak tetejére loftokat építenek, az Airbnb lakói onnan dobálnak tojásokat a szomszéd erkélyekre. A ház 1920-ban épült, Bauhaus stílusban. Klinkertéglás, franciaablakos. Belső részét a '70-es években le akarták bontani. 1989 után a lakók lassan eltűntek, ma főleg albérlők, bérlők vagy turisták lakják. A múlt nem érdekli őket. Nem tudják, hogy a IV. emeleti műteremlakásban titkos átjáró van a padlásra, az ott bujtatott zsidók életben maradtak.

AZ ELVESZETT CSOMAG

Ládonyi Brigitta

Már hetek óta vártam egy csomag érkezését, mikor beleuntam és elindultam a Soroksári 2-es postára. Köztudott, hogy folyton elkevernek mindent. Gondoltam, bemegyek, és utánakérdezek, de indulásom előtt édesanyám pár csekket nyomott a kezembe. Természetesen elvittem magammal. Miután sorra kerültem, és a hölgy átkutatta az összes beérkezett csomagot és levelet, kijelentette, hogy semmit sem talált. Erre én: „Nem gond, csekket is fizetnék.” Miután végeztem, és hazaértem, az íróasztalomon egy csomag várt, és egy cetli anyukámtól. „A csomag már tegnap megérkezett. Köszönöm, hogy kifizetted a csekket.” Csak csendesen álltam, és a fejemben egy dolog járt. Megint bedőltem neki.

A PESTI ISTEN GYERMEKEI

Falucskai Veronika

Az utcánkban egy néni azzal köszönti a járókelőket, hogy mindenkit szeret. Naftalinszagú imbolygását az egész ház-sor jól ismeri. Tekintete lázas áhítatban ég: azzal traktál boldog-boldogtalant, hogy mindannyian Isten gyermekei vagyunk. Te is, mutatott rám. Épp temetésről jöttünk haza: apámnak sem voltam már a gyermeke, nemhogy Istennek. Nagyi annyit mondott, hogy Pesten minden van (vidéki), anya azt, hogy de szép gondolat (hívő), az öcsémet nem érdekelte (tinédzser). Azóta három év telt el. Húsvétkor az egész házban arról sutyorogtak, hogy Ibi néni meghalt. Ki az az Ibi néni, kérdeztem anyám. Aki mindenkit szeretett, válaszolta. Különös: az egyik isten meghal, a másik feltámad.

SÁRGA HERNYÓK

Papp Attila

Azt a lakást vettük meg, a Sörház utcában, a negyedikről át lehetett látni a Gelléltre, hétvége nagyanyámék a húsz lóerős ős-Trabantjukkal jöttek, a zajból sejtettük, hogy ők azok, fonnott kosarakkal szédelegtek az előszobába, konyhaszagúan, öregszagúan, nagyanyám dauerolt hajának loknijait kedvemre fűzőgettem pipaszár ujjaimra, violakékek, akkor még nem tudtam, hogy a festéktől olyan élénkek, az ablakpárkányba kapaszkodtam, csontos kezével szorított, míg kifelé hajoltam, krumplicukrot nyomott a markomba, utáltam, mégis a gyerekkorom íze lett, néztük a hídon átvánszorgó sárga hernyókat, álmokat szállítottak, és csak később, felnőttként jöttem rá az üres, megörökölt lakásban, hogy a nagyszüleim meséi nélkül az én Budapestem másmilyen lenne.

FÜLESBAGOLY

Dubán Kitti

A vonatállomáson álltam, Budapest határán, épp magára hagytam volna a várost egy hétvégére, hadd pihenjen egy kicsit. A fülemben zene szólt, hogy olyannak láthassam a peront, amilyennek én akartam. Egy bácsi lépett hozzám, és nem kéregetett, sőt adni kívánt. Egy fülesbaglyot. A vállam kopogtatta meg, olyan vidékiesen. „Ott egy fülesbagoly szemben. Ön, úgy tűnt, mint aki örülne egy fülesbagolynak.” És én örültem is, hazavittem Budapestből egy bagolynyi darabot. Nem mondtam el neki, hogy a kelenföldi madár imposztor, kőből van, mert a szívem nem, és azt hiszem, hallani véltem a bácsi felől a szárnyzuhogást.

Illusztráció
Zengővári Judit

ABLAK(B)OMBA

Keszthelyi Nándor

Mikor itt voltak az ablakosok a régi gerébtokosokat műanyag-
ra cserélni, a bontáskor találtak egy bombamaradványt a
paravánba fúródva. A kezdeti ijedtség után megegyeztünk,
hogy már kitombolta magát, azért hagyták benn az elődök.
De azért én emeljem ki, ők addig elszívnak egy cigit. A régi
mesterek újságpapírral tömték körbe a vasdarabot. Az egyik
lapot egyben ki tudtam bányászni, 1946-os Szabad Nép.
Mutattam a szakiknak, hümmögtek, az egyik purhabot nyo-
mott az üregbe, haladni kell. A neten találtam egy képet a
találatot kapott házunkról, stimmel az ablak. Kinyomtattam.
Hónapokig rakosgattam a kamrában az újságba-képbe csavart
bombát. Most, hogy kidobnám, nem találom. Aggasztó.

NÁSZUTAZÓK

Szücs Zoltán

Itt dolgozik, itt sétál, ha hiányolják a társaságát, ide járnak a barátai. Az első randevú óta küzdök, hogy kimozdítsam a második kerületből. Együnk egy flódnit a Pozsonyin, ülünk ki a Vérmezőre, javasoltam, mindig ügyelve, hogy légvonalban ne hagyjuk el túlzottan a kerülethatárt. Ettől undor ült az arcára, de most, a nászutunkat tervezve különösen bizakodtam. Végre elérkezhetett az idő, hogy akár a fővároson kívülre merészkedjünk. Tévedtem. Tegnap előállt egy foglalással a Körszállóba. „Régi álmom ez a kivételes betonhenger. Ha megunnánk az utcáról csodálni geometriáját, majd felliftezünk a szobánkba, ahonnan a városmajori templomig is ellátunk” – biztatott higgadtan, és én elkezdtem lelkesedni.

MISI BÁCSI

Hegymegi Flóra

Misi bácsi a harmadikon lakott már ötven éve: örökös tartozék. Dolgozni eljárt még, hajnalban ment el munkásnadrágban, de hazajött, mire a Dembinszky 12. felkelt. Többnyire a gangon tobzódott; szemrebbenés nélkül kiaggatva tisztos méretű gatyáit. Tudta, ki kivel mikor mit. Kérdőre is vont akárkit. Például a földszint kettőn: „Ki jár magához, akinek ki van varrva az egész karja?” Mintha az egészben nem az ajtócsapkodás zavarta volna. Körültekintő karbantartó volt, egyesek szerint ex-ÁVO-s. Habár nem tudtuk, hogy van felesége, de ez az asszony egy napon meghalt. Misi bácsit nem láttuk többet – örködni sem – a gangon. Évike elköltözött, nincs kinek jelenteni az eseményeket.

SZÁNKÓ

Kránicz Dorottya

Papa a kocsi után köti a szánkót: a Tigris utca viszonylag egyenes, ott fog végighúzni, de csak egyszer, mert Mama nem szereti. Szánkózás közben arcomba csap a kerekek alatt megőrölt hó, ég alatta a bőröm, csak később látom, mennyire piros. Később Papa kakaót vesz nekem a Mambo bárban, csendben iszom, kifárasztott az izgalom, Papa sem beszél, valahol messze jár. Belép egy nő, Papa odasiet hozzá, fojtott hangon beszélnek, Papa a karját fogja. Hazafelé a kocsiban azt mondja, ezt ne említsem a Mamának, pedig nekem eszembe se jutott volna. Mamának már a szánkózás se tetszett, nem akarnám még jobban elszomorítani.

A KALAP ALATT

Szilágyi Magdolna

A kalapos fiúnak külön van kalapja a nyári meleg és a téli hideg ellen. Soha nem láttam még kalap nélkül. Ha nem lenne rajta, nem is ismerném meg. Szerintem azért hord mindig kalapot, mert nincs haja. Reggelente mindig ugyanarra a buszra szállunk fel. Egyik alkalommal a Móriczon utánam szállt fel a villamosra is. Mindketten a Dózsa György téren szálltunk le. Követett a vár irányába, majd ő is beszállt a gyorsliftbe. Ketten álltunk a felvonóban. Szóba elegyedtünk. Andornak hívják. A szomszédos utcában lakik. Ugyanabban az intézményben dolgozunk. Ez mind a felfelé vezető úton derült ki. Levette a kalapját. Rengeteg haja van.

A FEJ ÉS A MELLKAS JELENTŐSÉGÉRŐL

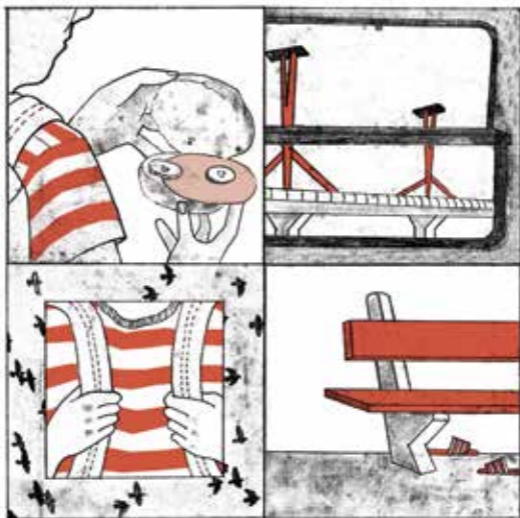
Szövényi-Lux Balázs

Emlékszel, tavaly nyáron reggel hat óra tízkor agyonlőttük az időt, a második ébresztő után olyan erősen húztam a mellkasomra a fejed, simogattam a hatvancentis, sötétbarna hajad, hogy nem szólalt meg a harmadik ébresztő, úgy szorítottam a nehéz barna fejed, hogy az idő átbusckázott a küszöbön, és tiszteletünkre agyonlőtte önmagát, én felhővé váltam, te virágpór lettél, és én a hátamra vettelek, kirepültünk a magas polgári ablakon, a Kodály körönd alattunk munkába vágattott, olyan magasra szálltunk, ahol már nincsenek angyalok, és megperzseltük az eget, és elpárologtunk, de tudod-e, hogy a köröndön felújítják a régi lakást, három daru csikorgása jelzi reggelente az időt?

ANGYALFÖLDI EZÜSTSZÁRNYÚ

Rezeda Réka

A kamrából surrogás hallatszott. Rémulten berontottam nagy hálósobájába. – Csótány zörög a kamrában! – Botor-ság. Tündérek motoznak. – Peti szerint egy csótánytanyán lakunk... – Mit tud az a pernahajder az angyalföldi ezüstszárnyú tündérekről? – Tündérek nincsenek. – Meglátjuk! Állíts kelepécét! Összetákoltam egy csapdát ruhacsipeszekből meg függönyzsínórokból, éjszaka pedig borzongva tépelődtem, vajon miféle förtelmes ízeltlábú fogad reggel a kamraajtónál? Hajnalban kimerészkedtem a konyhába, nagy a csapda mellett somolygott. – Tündért fogtál! – Hol van? – Eleresztettem. Cserébe odaadta a szárnyát. Átléptem a földön heverő ezüst festékes tubust, és álmélkodva elvettem a babaujjnyi szárnyacskát. Többé nem motoszkálnak nálunk ezüstsárnyú tündérek. Nem azért, mert felnőttem, hanem mert nincs, aki befesse a szárnyukat.

Illusztráció
Rumi Zsófi

MEZÍTTLÁB

Babják Sára

Az osztályfőnököm másodikban Budapestre szervezett osztálykirándulást. Vonattal érkeztünk meg Kelenföldre, onnan indultunk felfedezőutunkra. Szűcs Martin körülnézett a vasútállomáson, majd levette lábáról a gumipapucsát, és egy koszos pad alá rejtette. Az egész napos városnézés után visszaindultunk a pályaudvar felé. Mariann néni hátramaradt sürgetni a lemaradókat. Ekkor feltűnt neki, hogy Szűcsön nincs lábbeli, és ezt jó pedagógusként szóvá is tette: – Te, Szűcs, miért nincs a lábadon semmi? Szűcs gyermeki természetességgel válaszolt: – Hát, letettem a papucsomat, mer’ túl csórónak éreztem magam avval ebbe’ a csecse városba’. Majd hazafelé felveszem. De jaj, ahogy visszaértünk a pályaudvarra, a papucs már nem volt meg...

AMUNDSEN NYOMÁBAN

Vágó Péter

Ez már sok éve rajta van a bakancslistán, és ma úgyse kell sehova időre mennem. Eljött hát a cselekvés ideje. Ezt ugyanis egyszer látni kell, nem csak jámboran elhinni, hogy tényleg létezik. Úgyhogy átmegyek a túloldali buszmegállóhoz, és egy nagy levegőt véve most inkább ott szállok fel. Gyorsan elhagyjuk a Kosztolányiig tartó ismert világot, és repesztünk tovább az ismeretlen felé: Tétényi út, Etele út, Andor utca... És igen, megérkeztünk a helyre, ahonnan nincs tovább: Albertfalva vasútállomás. Innen fordul vissza a 7-es busz... Mély levegő, boldogság. Akármi is történjen velem, most már úgy halhatok meg, hogy láttam a titokzatos déli pólust.

—
Kemény Dávid

roppant kellemetlenül érinti ágostont a népsűrűség, mintha mindkét fülébe lihegnének. ha be is zárja észlelését, a gondolatok csak úgy cikáznak körülötte, átjárják a fejét – és egyik sem az övé! ahogy a feszültség sem. csak vezeti, nem generálja az áramot. ágostonnak ekkor támadt a fenséges ötlete. mi lenne, ha mostantól aktívan, folyamatosan csak egy fűgére gondolna, az olyan megnyugtatóan gömbölyű, lédús és kellemes. így lett budapestből szép lassan mediterrán város, az emberek kedvesebbek lettek egymással, elfogadóbbak, többet mosolyogtak és kijártak a szabadba, szertefoszlott a kötelező keserűség, kicsinyesség, kölcsönös irigység, a múlt helyett a jövő vált fontossá. csak kitartás kellett hozzá.

ALZHEIMER

Vancsó Éva

Orgona utca, ez állt a táblán. Szerette az orgonát. Otthon sűrű orgonabokrok szegélyezték a kerítést. Ám ez a kerítés ismeretlen volt, fekete és hideg. Elindult felfelé a domboldalon, amerre a lába vitte. Egy iskola előtt állt meg. Fehér, többszintes épület, csak az ablakkeretek idegenek. Leült egy kőpadra, összehúzta magán az otthonkát, hallgatta a kiszűrődő gyerekzsivajt. Két óra elteltével egy rendőr szólította meg: – Jutka néni? Bizonytalanul bólintott. – Jöjjön, hazavisszük, a fia nagyon aggódik, hogy eltévedt vagy baja esett. – Gödöllőre? – Haza a Margit körútra. Már ott lakik. Hagyta, hogy elvezessék, és arra gondolt, visszatál-e ide.

EGY NAGY FALU

Maksai Kinga

Egyetemre készültem, amikor eltöltöttünk néhány napot a vidéki ismerősöknél. Papesz barátom is Budapesten tanul, biztos találkoztok majd, mondta az ismerős fiú. Biztos, feleltem, és közben arra gondoltam, szegény, el sem tudja képzelni, milyen egy nagyváros. Talán a lottó ötösnek is nagyobb az esélye, mint hogy összefussak ezzel a Papesszal. Aztán elkezdődött az egyetem, ismerkedtünk a csoporttársakkal. Az egyik kocsmázás alkalmával épp a pultnál álltam, amikor bekönyökölt mellém valaki. Hazamész hétvégére, Papesz? – kérdezte tőle a pultos. Nem, jön a haverom, a Bencsik Dini. Őt ismerem! – mondtam első döbbenetemben. Liza? Dini üdvözl! – mosolygott Papesz, mintha ez volna a világ legtermészetesebb dolga.

APP

Kampós Csaba

Jani és Kata letöltöttek egy appot közösen, amivel mindig látták, hogy hol jár éppen a másik; baj esetére. Egyik éjjel Jani azt álmodta, hogy Kata visszaköltözött a VII. kerületbe, az expasijához. Jani felriadt az éjszaka közepén, és körbenézett. Kata eltűnt mellőle. Előkapta a mobilját, és megnyitotta az applikációt. Döbbenet látta, hogy Kata épp a Wesselényin tartózkodik, abban a házban, ahol az expasija lakott. Izgalmában felfújt egy lufit, és kirepült vele az ablakon, hogy megkeresse Katát. Aztán másodszor is felébredt, ezúttal tényleg. Kata ott feküdt mellette. – Minden oké? – kérdezte a lány. – Aha – zihált Jani –, csak az a hülye app!

MEGTÉVESZTVE

Dr. Karácsony Tamás

Nagyanyám és nagynénje Hatvanban megegyeztek, hogy találkoznak Budapesten. Nem futottak össze. Egy életen át szemrehányó tekintettel néztek egymásra, amiért a másik ilyen csúnyán megtévesztette. Kapcsolatuk a szerencsétlenül alakult eset miatt bizalmatlanságban telt. Nagyapám évekig kacagva mesélte a történetet, mert tudta, nagyanyámnak az Örs vezér tere jelenti Budapestet. Nem sejtette ezt nagynénje, aki a Nyugati pályaudvarnál várta bosszankodva. Sose tisztázták a dolgot. A napokban megláttam a Nyugati térnél egy nőt. Tétova tekintettel figyelte a járókelőket. Gondoltam, útba igazítom az Örs felé. Elnézést, segíthetek? Karton vagy doboz? – kérdezte. Zavaromban vettem egy doboz cigit. Pedig nem dohányzom. Budapest nem az, amire számítasz.

Illusztráció

Neszmélyi Réka

BUDATRASH

Végh Barbara

Zuhog az eső az Astorián. A Mekiben ülve, sült krumplival a kezemben húzogatom balra a srácokat Tinderen. Zsíros, sós ujjaim nyomot hagynak minden arcon vagy félmeztelen felsőtesten. Bejártott kézmozdulat ez, mint a maszturbálás, tudod, hova kell nyúlni, de egy idő után már nem okoz élvezetet, ha túl gyakran csinálod. A sajtburgerben az uborka a legjobb. Ha időben megtalálom, körberágom, és a végére hagyom utolsó falatként. De ha az első harapásnál a számba kerül, elmegy a kedvem az egészszől. Pedig az íze ugyanolyan. Nem húzok jobbra senkit, különben meglenne az esélye, hogy randira hívnak. Jó vicc. Inkább kérek még valamit elvitelre.

1869 – A VÁROSLIGETI KORCSOLYÁZÁS KEZDETEI, AVAGY MIKÉNT KELLETT LEBONTANI AZ ÚRI KÖRÖK ELŐÍTÉLETEIT AZ ILLETLEN ÉS EGÉSZSÉGTELEN KORCSOLYASPORTTAL SZEMBEN

Angerer Adrienne

Az ifjú orvostanhallgató ott feszengett báró Eötvös József fogadószobájában, miután a Báróné lepattintotta őt azzal, hogy: „De kérem, Kresz úr! Ifjú hölgyeknek ilyen illetlen dolgot művelni, mint a korcsolyázás! Különben is, a házi orvosunk szerint egészségtelen is. Természetesen nem engedem oda a lányaimat!” Géza szeretne volna megnyerni Eötvös báró támogatását, hiszen végre sikerült megszerezniük a városligeti tavat a frissen alapított Korcsolyázó Egylet számára, de szinte senki nem korcsolyázott rajta. „Ifjú barátom! Örömmel bízom önre lányaimat!” – s pár nap alatt egy egész kis sereg szebbnél szebb fiatal hölgy hidegtől rózsássá pirult, vidám, mosolygó arca avatta a jégsporthoz a legkedveltebb sportok közé.

POROS ÚTRA TÉVEDTEM A KIRÁLYI ORSZÁGOS GYŰJTŐFOGHÁZ ELMEBETEG- MEGFIGYELŐ OSZTÁLYÁN

Vizler-Nyirádi Luca

A csillagalak egyik szárnyának legvégében Kató bekopogott a félig nyitott irodaajtón, és halkán beszólt a bent bóbiskoló embernek. – Kérem szépen, a férjemhez jöttem. Bárdy. – Ki? Ja, tudom, az apósgyilkos – vette le lustán feltett lábait az asztalról az űr. – Várjon az ajtó előtt. Szólnom kell a két doktornak, akik a találkozózt fogják felügyelni. – Felügyelők? Nem lehetek kettesben vele? Nincs mitől félnem, higgye el, nem jelent rám veszélyt! – Ez a szabály, kérem. Ide nem a galamblelkű emberek kerülnek ám! Minden áldozat azt hitte, hogy biztonságban van ezeknek az elfajzottaknak a társaságában. Aztán mégis halottak a legtöbben.

BP_GIRL89

Lazanyecz Erika

A Duna felől halszagot hozott a szél. Elfintorította az orrát, és inkább hátat fordított. Kézitükröt vett elő, és ellenőrizte, hogy a rúzs még mindig hibátlan-e. – Ez most más lesz – gondolta. – Szimpatikus fiú... mármint a képek alapján. A tükörben egy sárga villamos képe jelent meg. Tétován fordult a sínek felé. Az ajtók záródtak, a villamos kattogva nekilódult. A szemközti peronon ott állt Ő. – Tudtam, éreztem – ragyogott fel a lány arca. Négy másodperc, és a másik irányból ismét közéjük gördült egy villamos. Visszafojtott lélegzettel számolta a másodperceket. Az ajtók záródtak, a villamos nekilódult, és a peronon már senki sem áll.

ABLAKBÓL

Csizmazia Gábor

94 évesen már nem rohangál el otthonról az ember. Nem is beszél annyit. Zavar, ha nem hallok valamit jól, és vissza kell kérdeznem. Inkább csendben figyelek. A tévém rég tönkrement, nem hiányzik. Szívesebben nézelődök az ablakhoz tolt fotelemből. Nem leskelődöm a függöny mögül, hogyan azt a legtöbbet csinálják, direkt el is húzom. Zsuzsika óramű-pon-tossággal viszi le törpetacskóját sétálni. Feri hentes rutinnal akasztja ki a sonkát az öreg kirakatába. Tibi taxis persze megint pofátlanul felhajt a járdára. Integetek az új barátomnak a szem-közi házba. Zolikának szintén ez lett a hobbjaja, mióta eltörte a lábát. Most ablakból nézi a focizó haverjait.

SLAMECZKI

Fóris Ferenc

– Itt battyogott le mindig az Istenhegyin. A Délihez. – Az a kis lengyel kollégád? – Slameczki? Dehogyan volt az lengyel. – Biztos? – Magyar volt. Magyarabb volt, mint egész Rakamaz. – Úgy emlékeztem. – Na. Slameczki. Főmérnök volt a SZIKTI-ben. Slameczki Tibor, úgy hívták. Rettenetesen tudott inni. Inni meg ultizni. Tényleg. Kiküldték három évre... izébe... Damaszkuszba. Senki sem értette, minek. Felesége volt, meg tán két gyereke itthon. Aztán két évre rá valahogy felhívta a felesége, hogy jöjjön haza azonnal. Megnyerték a lottót. Ötösük volt. Slameczki gépre pattant, Ferihegy, Déli, ügetett át az Alkotáson, jött a villamos, vége. Elütötte. Soha nem vették át a nyereményt.

RÉMÁLOM KORONA IDEJÉN

Dr. Jánváry Levente

Vilmos doktor koronafélelemtől remegő kézzel emelte szájához a cigarettát, míg a négyeshatostól a kórház felé bandukolt. A nappali és az éjszakai műszakok kezdtek összefolyni. Állandósult rettegés. Egy napon felismerés kezdett erősödni benne: – Csak álmodja az egész borzalmas járványt! Érezte, hogy ébred, tisztul a tudata. Hangokat hallott, és óvatosan megpróbált egyre jobban felébredni. Halványan érzékeln kezdte: kórházi ágyon fekszik magatehetetlenül, légcsövében műanyag tubus... Bepánikolt: – Úristen, nehogy felébredjek, mert úgy nem lehet elviselni a gépi lélegeztetést! Kényszerítette magát, és nagy erőfeszítéssel visszazuhant az álomba. Aztán igazából felriadt az éjszaka közepén. Felült. Összerázódott. Megkönnyebbült. Míg rágyújtott, elmosolyodott: máától ingyen utazhat munkába a négyeshatason...

Illusztráció
Édes Piroska.

TITOKBAN ELKATTINTOTT KÉPEK

Molnár István

Sétálok le a trafikhoz, tavasz, hómofisz. A Krisztinaváros ilyenkor elképesztően sárga. Egy esernyős néni eltévedt a Vérmezőn, lefényképezem. A kép is sárga, úgy tűnik, itt ilyenkor minden sárga. Biciklisek vágnak át előttem. A trafiknál elegáns, ötvenes hölgy áll, pillanat, még elszívja. Sosem láttam. Megkérdézem, mióta dolgozik itt. Tizenkét éve ő a tulajdonos, este meghalt a pénztáros, ezért ma ő nyitott ki. Gyűlöli, ha megáll az élet, azt mondja, és megállt. Mintha a lámpák örökre sárgák maradnának. Látom rajta, hogy komolyan gondolja. Dudálnak, lehet, hogy tényleg minden lámpa sárga. Őt is lefényképeztem, remélem, nem vette észre. Otthon belenagyítok. Sárgák az ujjai.

TIHAMÉR UTCA

Vadász Éva

Megérkeztem egy kedves pesti rokonhoz. Ott álltam a Tihamér utcában a nagy cseresznyefa alatt, éppúgy, mint negyven évvel ezelőtt. Mégis valami megváltozott. Már nem kellett nyújtózkodnom, hogy elérjem az ágakat, már egyedül jöttem, és nem hallottam nagymamám kedves, féltő hangját, hogy ne egyem magam tele cseresznyével, már nem szaladhattam Géza bácsi karjaiba, mert meg kell tartani a távolságot. A maszktól nem láttam, mennyit mélyültek bölcs vonásai az elmúlt évek alatt. De valami nem változott. Géza bácsi éppoly lelkesen mesélt a pesti taxismúltjáról, mint régen, amikor csillogó szemekkel hallgattam, hogyan fuvarozta Tolnai Klárit és a többi hírességet.

OTT A DUNA!

Frankó Ágnes

Korán keltek, hogy elérjék a vonatot. Fogszabályzásra siettek. Ilyesmi abban az időben csak Pesten volt. A kislány fegyelmetlenül ült a villamoson, magában tartotta lelkesedését, pedig majd szétrepesztette a sok szépség, amit az ablakból látott. Hirtelen nem bírta tovább és kiszakadt belőle: „Nézd, anyu! Ott a Duna!” De az anyuka nem nézte. Zavarba jött és rászólt a kislányra, hogy ne beszéljen olyan hangosan. Hatvan éve történt, de anyukám ma is emlékszik rá. Én pedig minden alkalommal, amikor áthaladunk a Margit hídon, „csakazértis” hangosan mondom lányaimmal, hogy: „Ott a Duna!” Pedig pestiek vagyunk. Így üzenek a nagymamámnak, hogy nem kellett volna szégyellnie, hogy vidéki.

ELVESZETT ILLÚZIÓK

Korom Ildikó

Juci néniék az ötvenes évek óta a Teleki tér közelében laktak. Gyerekük nem lévén, a '70-es évektől testvére vidéken élő unokáját babusgatták. Felvitték liftezni a házba, mágikus magnetofonjukkal felvették, amikor a kislány verselt és énekelt, megengedték, hogy tekergesse a tárcsás telefont. Időnként még a sarki henteshez is betértek sült kolbászt enni. A földszinti udvari lakás örökké félhomályos szobái, a sok ismeretlen, fura lakó, a hatalmas ajtók és ablakok meggyőzték a gyereket, hogy ez egy valóságon kívüli birodalom, benne Juci néniék az uralkodók. Amikor az Erdélyi utcából a Práter utcába költöztek a IX. emeletre, na, akkor kezdett gyanakodni. Akkor nőtt fel.

A PULTOS CSAJA

Módra Ildikó

A pultos csajának azért volt jó, mert néha, amikor nagy nehezen hazakotródott mindenki a romkocsmából, a pultos elcsórta a tulaj fiókjából a kulcsot, és kinyitotta a hátsó udvarra vezető ajtót, amelyet napvilágnál éber őrök vigyáztak. Minden egyes alkalommal, amikor beszöktek a Google-térképen sem látható, titkos kertbe, a pultos csaja azt gondolta, megtalálta az átjárót a bulinegyed és az Édenkert között. Amikor szakítottak, a kulcsot sajnálta leginkább, ami a paradicsomba vezető kapu nyikorgó zárját oldotta, s noha a fügeliget termése nem volt olyan zamatos, mint a tengernél, a tiltott gyümölcs még annál is jobban ízlett.

GRAVITÁCIÓS KÍSÉRLETEM

Frekot Erika

A hatalmas felfedezések néha egy egyszerű kísérlettel kezdődnek. Még hároméves sem voltam 1966-ban, amikor a szüleimmel a Szent István park közelében, a felső rakparton sétáltunk. A Duna éppen kihízta a főváros által szűkre szabott medrét, és szinte a lábunknál hömpölygött. Én csodálkozva néztem, aztán kidugtam a rácsok között a Piroska babámat. Anyukám azonnal figyelmeztetett: „Erika, ne ejtsd bele, mert nem tudjuk kiszedni, el fogja vinni a víz!” Visszahúztam a kezem. Aztán újra kidugtam. Ez így ismétlődött néhány-szor. Végül győzött a kísérletezőkedv: széttártam az ujjaimat. A gravitáció működött, én pedig levontam a korszakalkotó következtetést: „Pijos baba beesett Dubába!”

SZILVESZTERI PEZSGŐ

Tóth Péter

A Czakó utcai szilveszteri foci fogalom. Évtizedek óta járunk a sporttelepre. A társaság változik – ki-belépnek, tűnnek, jönnek az újak, de a szokás maradt. Aki ezt a meccset nyeri – viszi az egész évet... szólt a megállapodás. A vesztes duzzog, a nyertes zrikál, majd lassan kiengedünk – a pezsgő megszelídít. Mindenki igyekszik itt lenni – családi programok, távolság? Odébb... L. Paloznokról vonatozott fel, késett, elnéztük... pár perc múlva intett: inkább a kapuba állna. Aztán összeesett... elébb neveltünk, majd megijedtünk, majd kapkodtunk, mentőt hívtunk. Hasztalan. A pezsgőzés maradt, ő is így akarta volna. Jóízű, mámorító, egy üveg sem akadt... csak hideg, akár a hangulat.

Illusztráció
Zsuffa Zsanna

ÖCSI, A NAGYAPÁM

Haász János

Nagyapám a metróépítés miatt költözött Pestre, kalandvágából, meg mert utálta a földet túrni. Mamim született pesti lány volt, vagyis kispesti, ami akkoriban lett Nagybudapest. Egy bizstróban dolgozott. Nagyapámék egy ideig minden munkanapot itt fejeztek be. Aztán, ahogy az alagút továbbment, már csak a nagyapám. Mami nem volt vak, se félénk, nagyapám hamarosan hazakísérhette terézvárosi albérletéig. Álltak a golyó lyuggatta ház előtt, „masszívan bírják ezek a pesti falak az ostromokat” – mondta nagyapám. „Nem mind olyan masszív” – felelte Mami kacsintással a hangjában. A házmesternek azt hazudták, Mami öccse a nagyapám, szerencsére kölyökképe volt világeletében. Így lett nagyapámból Öcsi, még a kilencvenedik születésnapj tortáján is.

KUTYA

Zsigó György

A Lukács fürdő igazgatónőjének a napozóra nyílik a szolgálati lakása. Az egyik nyári napon kiszökött a kutyája, és ijedtében egyenesen berohant a férfi zuhanyzóba. Ez a westie szuka! – állapította meg Attila, majd kísétált és vihogva belökte a női zuhanyzóba.

MEGTÖRTÉNT ESET A KOVÁCSOKRÓL...

Szabó György

Kovács Péter késésben volt. A Petőfi hídon száguldott. Kovács őrm. a hídon „traffipaxozott”. Eligazításon így bocsátották újtára: Elvtársak, a szabály, az szabály, azért vagyunk, hogy ezt betartassuk. A traffipax 120 km/ó-t mutatott. Az őrmester kiintette Kovács Pétert. – Kiszállás, ellenőrzés – mondta. Kovács Péter felnevetett. – Vicces? Az őrmester az Opelhez lépett. Kovács Péter lába combközéptől hiányoztak. Kovács őrmester fejében kavarogtak a gondolatok, ...a szabály, az... azért vagyunk... – Vigyázzon, a lehajtó előtt egy kátyú van – mondta, majd továbbot intett.

HADIK KÁVÉHÁZ

Simándi Klára

A körtér környékén járva mindig eszembe jut az apámtól hallott anekdota. Különösen azóta, hogy a Hadik kávéház irodalmi emlékhelyként régi fényében őrzi azok emlékét, akiknek törzshelye volt. Itt múlatta a napot Karinthy, Kosztolányi, de be-benéztek ide ifjú titánok, kezdő újságírók, most induló költők, mint apám is. Az volt az igazi dicsőség, ha egy-egy sakkpartit játszhattak a nagyokkal. – A következőt a feleségeinkben játszuk! – mondta egyszer Karinthy apámnak. – Frici, de hisz a Simándinak nincs is felesége – figyelmeztették többen. Nem is Karinthy lett volna, ha nincs kész azonnal a válasszal: – Annál jobb, akkor ezt a partit csak én nyerhetem!

EGY RÉGI ŐSZ

Vicziánné Zöldi Edit

A híres Budapesti Orvostudományi Egyetem egyik Üllői úti patinás előadótermében nagy a zaj, szeptember eleje van, első évesek vagyunk, ismerkedünk. Mellettem fekete bundába csavart zömök emberke vacog, pedig a hatalmas ablakokon beragyog a vénasszonyok nyara! Mindenkin egy szál cucc. Hol is a srác arca? Még jó, hogy a szeme élénken villan! Jön a hatóság, adatokat gyűjt konokon és fájón. Honnan jöttél? Zanzibárból. Apád foglalkozása? Nyugdíjas király. Anyádé? Háztartásbeli. Zuhognak rá a kérdések, ám ő nyugodtan, talán kissé szégyenkezve válaszol, de közben kibújik meleg holmijából, megizzasztották. Tapintatosan nézek máshová, néhány perc, és a hivatal felém fordul, én következem. 1964-et írtunk.

ÉGI ÁLDÁS

Zahuczki Dorottya

Zuhogott. Hirtelen kezdődött. A sziget kiürült. Minden mozgás lelassult, elcsitult. Kivéve a sportuszoda kültéri medencéjében. Az utánpótlás vízilabda-válogatott fáradhatatlanul edzett. Egyöntetű fintorgással fogadták a tűszúráshoz hasonlatos cseppeket. Kerékgyártónak már kora reggeltől szürke volt a hangulata. Ő volt csapatuk legnagyobb reménysége, legalábbis ezzel szédítették edzői. Aznap épp egy amnéziás békához hasonlította magát, ami elfelejtett úszni. Nem hitt senkinek, csak önmagának, túl ormótlan volt ehhez a légies sporthoz. Izmainak súlya a mélybe húzta, észjárása elmaradt a játék feszített tempója mellett. Egyedül ő volt hálás az esőért, fejét a vihar magja felé emelte, eggyé vált a tomboló természettel, kapálózva, fulladozva, szégyenérzet nélkül sírt.

1880 – A MENTŐ

Angerer Adrienne

Kemény, hideg tél volt 1880-ban. Lovas szánt kellett befogni, hogy a Doktor úr felmehessen betegéhez a budai hegyekbe. Lábat folyamatos mozgásban tartotta a szánon, hogy ne fagyjanak el, de így is igen elgémberedtek, mire leszállt. A villa udvarán a személyzet szorgosan seperte a folyamatosan hulló havat. Űkapám, Kresz Géza doktor táskájával a kezében elindult lefelé a havas lépcsőn... és megcsúszott... Éktelen fájdalom hasított a csontjába... tudta, ez bizony eltört. Segítséget kellett hívni hozzá, de mentőszolgálat még nem létezett. „Látják, orvost is érhet baleset” – mondta, s hét évvel később megalapította a Budapesti Önkéntes Mentőegyesületet. Jelmondatuk az lett: „Mindenkit érhet baleset.”

206 PERC SZERELEM

Székeli Szeverin

Fülészeten láttam először, sietősen lépdelt a terézvárosi esztéka fertőtlenítőszagú folyosóján, majd benyitott a rendelő ajtaján, ahová akkor már 50 perce vártam. 9 perc múlva újra kinyílt az ajtó, nevem kiáltotta, miután bementem, kérte, foglaljak helyet. 28 percig vizsgáltak, közben nem tudtam tekintetem levenni róla, kedves arcáról, hosszú szempillájáról. Éreztem, viszonzza pillantásom, mintha kölcsönösen első látásra kialakult volna valami. Kezelés után a folyosón vártam még 65 percet, hogy kijöjjön, és elkértem tőle elérhetőségét, meglepetésemre megsúgta telefonszámát. Másnap felhívtam, kértem, találkozzunk munka végeztével a Hunyadi téren. 54 percet vártam rá, persze nem jött el, messziről figyeltem, ahogy a teret kikerülte.

EGY A SOKBÓL

Győri-Simon Dóra

Dömötör gyűlölt cuki lenni. Egy napon aztán, a lépnymorgató hajnali tömegben egyszerűen lelépett az oviszsákból. Végigbliccelte a várost. Vilizett a Lehelig – egy ismeretlen kölyök áhítatosan „Kutyafejúkukacsárkány”-nak nevezte a trolimegállóban – onnan kúszva jutott el a Combino vonalára. Ahol ellenőröket látott, vicsorogni kezdett: biztosan ezért lehetett, hogy senki nem állt a csavargó plüss útjába. A Széllen döntött, és a Hűvösvölgy felé vette az irányt. Hamarosan büszke üzenetet küldött az ovisának: a Gyermekvasút alkalmazta! Azóta minden utas torkaszakadtából visít a hárs-hegyi alagútban, és senki, de senki nem próbál jegy nélkül utazni a vonalon.

METRÓ

Zsigó György

Az óvodából hazafelé a Margit hídon mindig megálltunk úgy középtájt. Ott bújik át a metró a Duna alatt, és az ablakon látni lehet a halakat – magyaráztam Gazsinak. Láttam, hogy elgondolkozik, elcsendesedik. Vasárnap eljött a nagy nap, a Batthyányn beültünk az első kocsiba. Szótlanul, tágra nyílt szemmel ült a Kossuth térig. – Na, láttad a halakat? – kérdeztem mosolyogva már e mozgólépcsőn. – Igen, a legszebbek a piros színűek voltak – válaszolta komolyan.

EGY POTYÁZÓ IS LEHET PÉLDAKÉP

Kovács Tibor

A '80-as években gyakran meglátogattam budapesti egyetemista barátomat. Ő tanított arra, hogy a metrón ne vegyek jegyet, hanem a bérletesek útvonalán menjek. Ugyan az 1 forintos jegyár és az 50 forintos bírság elég rossz arány, ennek ellenére kockáztattam. Sajnos egyik alkalommal nem vettem észre a 10 méterrel beljebb álló ellenőrt, akinek egy hölgy hangosan magyarázta, hogy csak eltévesztette az irányt. Az ellenőr kinyújtott karral jelezte, hogy látni szeretné a bérletemet. Lazán elővettem a zsebemből egy ötvenest, beletettem az ellenőr kezébe, és mentem tovább. Majd meghallottam az ellenőr hangját. „Hölgyem! Vegyen példát a fiatalemberről! Így illik viselkedni egy potyázónak!”

SAKKOZÓ ÖREGURAK

Rába Endre

Harminc éve minden hétvégén kint sakkoztak a Városli-
getben. Most is ott ültek a padon, a késő őszi napsütés-
ben. Nagyjából egyforma szinten álltak, ugyanannyi nyert
partija volt mindkettőjüknek. Amint észrevette egyikük,
hogy vesztesre áll, felhorkantott: – Te csalsz! Odébb toltad
a huszárod egy mezővel! – Te nevezel engem csalónak? Egy
tisztességes játszmad nem volt! – kiáltotta a másik, miköz-
ben hirtelen mozdulattal lesöpörte a táblát. Majd kis szünet
után halkabban folytatta: – ...aki még a saját feleségemet is
képes volt tőlem elcsalni! Egy darabig lélegzet-visszafojtva,
szúrós tekintettel méregették egymást. Majd szó nélkül újra
felrakták a bábukat a táblára.

ANTENNASZERELÉST VÁLLALOK

Szilágyi Magdolna

Nincs kábeltévém. A szekrény tetejéről, egy antennával fogom azt a néhány csatornát, ami ingyenes. Vasút közelében lakom. Ha jön a vonat, nincs jel. Ha fúj a szél, nincs jel. Ha portalanítás közben elmozdítom az antennát, nincs jel. Takarítottam, elmozdult. Nem merek felállni a székre. Félek, hogy leesek. Egy hosszú felmosónyéllel piszkálom a magasban lévő készüléket. A hegy felé kell irányítani, akkor működik. Nehezen boldogulok. Hangyás a kép. Most hang nincs. Most meg semmi. Aztán nagy sokára mégiscsak sikerül. Mesterbernek érzem magam. Eszembe jut egy előző nap látott, kopott hirdetés egy kiskeleti panelház faláról: antennaszerelést vállalok. Miért nem nekem jutott eszembe?

Illusztráció
Hitka Viktória

A JÁNOSBAN

Dizseri Barnabás

Expressz burkolatváltó eloxált alumíniumból. 172 centiméter hosszú, 3 centiméter széles, az ív legmagasabb pontján 0,9 centiméter magas. Tömege 105 gramm, több színárnyalatban is kapható! A hátoldali ragasztószalag gyors és egyszerű rögzítést tesz lehetővé. „Ez jó lesz!” – gondolta Kovács Dezső, a János kórház karbantartója, amikor rászóltak a munkavédelemtől, hogy még mindig nincs a szürke és a fehér járólappal között burkolatváltó! „De ennek semmi értelme! Így csak zöttyen egyet a fekvőágy!” – gondolta Dezső, és már nem is akarta letenni az alumíniumdarabot. „A szabály, az szabály!” – mondták neki a döntéshozók, s azóta minden egyes alkalommal zöttyen egyet velem a fekvőágy.

MONDTAM A MAMÁNAK

Baranyai Barna

Mondtam a mamának, hogy felköltözöm Pestre. Kérdezte, hogy nem félek-e a hajléktalanoktól, akik megvernek az aluljáróban és lenyúlják mindenem? Mondtam a mamának, hogy közel lakom a Dunához. Kérdezte, hogy nem félek-e az árvízről, és hogy majd hirtelen wesselényizve tudom csak elhagyni a lakást? Mondtam a mamának, hogy nem tudok főzni. Kérdezte, hogy nem félek-e az éhezéstől, majd megnyugtatóan csinált négy doboz smarnit. Mondtam a mamának, hogy voltam tüntetésen. Kérdezte, hogy nem félek-e a könnygáztól, és kérte, hogy autókat ne gyűjtsak fel, mert azért mások megdolgoztak. Mondtam a mamának, hogy nem félek. Ő pedig mondta, hogy ő majd helyettem is fél.

A BÁCSI BOTJA

Lengyel András

Papaaa, miért ilyen görbe az a híd? Hát tudod, hogy ha rámege a villamos, ne szakadjon le. Ha görbe, nem szakad le? Nem. Meg vasból van, ami erős. A villamos is vasból van? Az is vasból van. A bácsi botja is vasból van? Nem, az fából. De ne kiabálj! Nem törik el, ha a bácsi rátámaszkodik? Papaaa, a híd is lehetne fából, akkor se törne el? Ha fából lenne, nem bírná el a villamost, ami vasból van. De a bácsit elbírná, akinek fából van a botja? Igen, elbírná. Fából kéne csinálni a villamost, mint a bácsi botját. Sokkal szebb lenne.

TÉGLÁK A FALBAN

Pál-Kovács Zsolt

Akkor legszebbek a klinika téglái, amikor a nyugodni készülő nap sugarai átszűrődve a hatalmas platánok leveli között, már bágyadtan, sárgán ömlenek el rajtuk. Mintha egy öreg, villódzó vetítógép mozdítaná őket: életre kelnek ilyenkor. „Lacika 1925” – táncol a felirat az egyikén. „Pajor Juliska, Jászfelsőszentgyörgy, 1925. júl.” – áll a másikon. Vajon milyen sorsot növesztett az élet Molnár Manyikának, aki 1945-ből üzent? Itt egy nyilaskereszt van sután a téglákba vésve, amott „Laci várta a főnököt 1946. aug. 10-én”. ...és dátum nélkül, gyöngybetűkkel, ceruzával hirdeti amott az élet szépségét a felirat: „V. Gyula és Szár Mancika jegyesek!”

1956 – DISZNÓÓL A VILLANEGYEDBEN

Angerer Adrienne

Persze, hogy az ötvenes években volt. Persze, hogy kevés enivaló volt. Persze, hogy a nagymamám, akit úrinőnek neveltek, egy percig sem gondolkozott, hogy vajon rangjához illő-e gazdálkodni. Öt éhes gyereket kellett táplálni... A hortenziák átadták helyüket a krumplinak, évi sok üveg lekvárt termett a barackfa, volt bejglibe való dió. Aztán megérkezett Zsuzsi, a disznó a pasaréti villa hatalmas kertjébe. Nagypapám ólat épített neki, amit ő rendre ledöntött, és átvágva az Ördögárok, a Páfrány utca pocsolyáiban wellnessezett. Onnan kellett hazahajtaniuk a gyerekeknek... Amikor november 4-én bejöttek az oroszok, Zsuzsi végleg elkészült... A következő hetekben hurkát, kolbászt, karajt lakomázott a család...

TÉRISZONY

Kránicz Dorottya

Amióta egy gimis barátom megmutatta a helyet, minden fiút az Apáthy-sziklára vittem randizni. Kiültünk a meredek szirtre, bámultuk a budai fényeket, és vártam, hogy megcsókoljanak. Néha megcsókoltak, néha hiába vártam. Amikor Gábor kibökte, hogy tériszonya van, borzasztóan megijedtem. Nem volt a fejemben másik randihelyszín, valahogy nem is igazán gondolkodtam rajta: az évek alatt meggyőződésemmé vált, hogy az embernek az Apáthy-sziklánál van a legtöbb esélye egy legalább közepesen normális randira. Gábor azóta már hajlandó kiülni kávézni az erkélyre, és még repülőgépre is felszáll, különben meg kiderült, hogy egyáltalán nem is az Apáthy-sziklán múlik, hogy megcsókolnak-e vagy sem.

100 szóban budapest

A PÁLYÁZAT SZERVEZŐI

EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREINK

POKET

POKET